

Konsorcium pro vlastnictví a správu značky „Hřiště-sportoviště-tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“

BEZPEČNÉ HŘIŠTĚ A SPORTOVIŠTĚ

č. 1

E-žurnál pro provozovatele veřejných dětských hřišť a sportovních zařízení

květen 2017

Vážení, dobrý den!

Dostává se vám „do rukou“ první vydání elektronicky šířeného občasníku, který se zaměřuje na bezpečný provoz dětských hřišť a sportovních zařízení. Edici cílíme zejména na držitele licence značky kvality Hřiště-sportoviště-tělocvična – BEZPEČNÝ PROVOZ. Chceme jim napomáhat udržovat a dále rozvíjet povědomí o aktuálních informacích ohledně bezpečného provozu hřišť a sportovišť. Věříme ale, že oslovíme širší okruh čtenářů.

Obsah žurnálu a jednotlivé rubriky budou postupně krystalizovat. Vaše náměty a podněty k tomu velmi vítáme. Pokud chcete vyřadit z adresáře tohoto e-žurnálu, sdělte nám to prosím na adresu normy@regio.cz.

Ing. Libor DUPAL, Konsorcium pro vlastnictví a správu značky kvality Hřiště-sportoviště-tělocvična – BEZPEČNÝ PROVOZ.

Nové licence na držení Značky kvality

Počet udělených licencí značky kvality Hřiště-sportoviště-tělocvična – BEZPEČNÝ PROVOZ se blíží čtyřicítce. Seznam držitelů je vystaven na webu [zde](#)¹.

V blízké době **otevřeme novou aplikaci** – každý zájemce si najde místo, kde se nachází veřejné hřiště či sportoviště s přidělenou Značkou kvality, **vyhledáním a prokliknutím na mapě**.

Poslední předání Značky kvality proběhlo na semináři, který se konal letos v únoru v pražských Horních Počernicích. Držitelem hned čtyř nových značek je mělnická základní škola ZŠ Jindřicha Matiegky, značky přebíral ředitel školy Mgr. Vladimír Škuta (obr.).

Každoročně je našemu konsorciu jako vlastníku značky umožněno předávat

¹ http://www.overenehriste.cz/overena-hriste/seznam-overenych-hrist.php?co=town&pag_vp_2=1

Konsorcium pro vlastnictví a správu značky „Hřiště-sportoviště-tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“

tuto Značku kvality mezi dalšími oceněnými jednomu až dvěma novým držitelům licence na **Galavečeru české kvality v Národním domě na pražských Vinohradech**. Galavečer je organizován Národním střediskem podpory kvality pod záštitou Rady kvality ČR a předávány jsou značky přijaté do programu Česká kvalita, do kterého byla již před několika lety „naše“ značka kvality přijata. Program Česká kvalita byl před více než 15 lety založen na zviditelnění a podporu kvalitních výrobků a služeb. Program je zaštitěn vládou ČR a jeho cílem je přispět k orientaci spotřebitelů na trhu, zvýšit nabídku kvalitního zboží a služeb a pomoci našim výrobcům uspět v konkurenčním boji.

V listopadu 2016 naše konsorcium slavnostně předalo dvě nové značky kvality „Hřiště-sportoviště-tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“, konkrétně Zoologické zahrady v Plzni a Základní škole EDEN v Praze.

Představitelé konsorcia – vlastníka Značky kvality – Zdr. Houzvičková (Komora SOTKVO) a L. Dupal (ŠCS a Kabinet pro standardizaci).

Senátor J. Oberfaltzer předává Značku kvality panu Fr. Pomahačovi, zástupci ředitele Základní školy Eden z Prahy 10

Co značka držitelé licence přináší, proč ji zavedl?

Minirozhovor s M. Ledererovou, ředitelkou Mateřské školy U Vysočanského pivovaru v Praze 9

1. Proč Vás oslovila Značka kvality „Hřiště -sportoviště -tělocvična -OVĚŘENÝ PROVOZ“?

Mateřská škola U Vysočanského pivovaru v Praze 9 je velkokapacitní mateřská škola, po přestavbě máme umístěných 320 dětí ve 12 třídách. Z těchto důvodů je nutné zajistit dětem bezpečnost v interiérech i v exteriérech MŠ, protože bezpečnost a zdraví dětí je pro nás prioritou na prvním místě. Zejména je nutné zajistit bezpečnost na dvou školních zahradách, které děti využívají při pobytu venku. Z těchto důvodů jsem se začala zajímat o Značku kvality “Hřiště-sportoviště-tělocvična-ověřený provoz”. Vybavení školních zahrad, různé průlezky, skluzavky, kolotoče, houpadla apod. nakupujeme od spolehlivých dodavatelů a výrobců, kteří dodržují normy Evropské unie a platnou legislativu v České republice. Provádíme pravidelné revize a kontroly sportoviště, případně nutné opravy, dbáme na údržbu veškerého vybavení na školních zahradách.

2. Co Vám Značka kvality přináší?

Značka kvality nám přináší zejména záruku a uspokojení, že pohybové vyžití dětí na zahradách MŠ je bezpečné.

3. Je pro Vás Značka kvality smysluplná, co se týče komunikace vůči okolí – např. pomáhá Vám v rámci komunikace s rodiči?

Konsorcium pro vlastnictví a správu značky „Hřiště-sportoviště-tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“

Komunikace s okolím je smysluplná, zejména s rodičovskou veřejností. Rodiče by měli vědět, že všechna hřiště a sportoviště např. na veřejných prostorách nemusí být vždy bezpečná pro jejich děti. Před jejich využitím by si měli rodiče ověřit, zda svým dětem dovolují pohybové vyžití na bezpečném místě.

4. Je něco důležitého, co byste chtěla ještě zmínit? Cokoliv v oblasti bezpečnosti provozování veřejného zařízení?

Každý provozovatel dětského hřiště nebo sportoviště by měl znát správnou legislativu, hlavně všechny mateřské a základní školy, aby zajistily dětem bezpečný pobyt na školním hřišti a předcházely úrazům.

(Dotazy kladla Ing. Martina Byrtusová, koordinátorka projektu značky kvality pro bezpečná hřiště, Kabinet pro standardizaci)

Pani ředitelka M. Ledererová přejímá Značku kvality na slavnostním Galavečeru České kvality v Praze v Národním domě na Vinohradech (píše se rok 2015).

Semináře a konference k prezentaci Příručky správné praxe

Konsorcium se snaží aktivně přispívat k prohlubování informovanosti provozovatelů veřejných zařízení o správné praxi provozování těchto zařízení. Pořádáme za tím účelem přednáškové a školicí akce po celé republice. Vždy při tom odkazujeme na příklady provozovatelů veřejných zařízení, kteří již získali licenci na užívání Značky kvality. Ta dává provozovatelům i uživatelům garanci, že zařízení je pravidelně kontrolováno kvalifikovanou nezávislou inspekcí.

V roce 2016 se semináře konaly v Mladé Boleslavě, Brně a Teplicích, v roce 2017 již proběhly akce v Praze, Brně, Hradci Králové, Plzni a v Novém Jičíně a ještě se bude konat seminář v Ostravě (podrobnosti na našich stránkách).

Na seminářích prezentujeme základní povinnosti provozovatelů s ohledem na platné právní a normativní předpisy, zkušenosti z kontrol včetně rizik a nedostatků vyskytujících se na veřejných zařízeních a jak se jim účinně vyvarovat. V souhrnu – jak zajistit provádění správné praxe pro bezpečný provoz veřejných zařízení. A k tomu jako východisko slouží nové vydání PŘÍRUČKY SPRÁVNÉ PRAXE PRO BEZPEČNÝ PROVOZ VEŘEJNÝCH ZAŘÍZENÍ PRO HRÝ A SPORT DĚTÍ A MLÁDEŽE.

Cílem této Příručky je podpora zajištění bezpečného provozu veřejných zařízení - dětských hřišť, sportovišť, tělocvičen apod. Podstatou je v rámci péče o zdraví dětí a mládeže sjednotit způsob jejich bezpečného provozování z pohledu hygieny, úrovně bezpečnosti jednotlivých prvků i celých veřejných zařízení včetně řízení provozu a podmínek údržby a zajištění bezpečnosti účinnými kontrolními mechanismy. Příručka byla zpracována v souladu s národní legislativou a evropskými normami a jejím základním účelem je správná

Konsorcium pro vlastnictví a správu značky „Hřiště-sportoviště-tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“

aplikace norem. Příručka poskytuje rady a návody k zajištění nezávislých a také kvalifikovaných kontrol a další užitečné rady. Jedná se o druhé, rozšířené vydání (2016). Prezentaci příručky jsme věnovali speciální národní konferenci pro bezpečný provoz herních a sportovních zařízení (říjen 2016 v Praze).

Příručky jsou k získání na našich seminářích? Na vyžádání (normy@regio.cz, sotkvo@volny.cz) příručku zašleme.

Zástupci konsorcia Zd. Houžvičková a L. Dupal prezentovali své zkušenosti s aplikací nezávislých kontrol a Značky kvality také na mezinárodní konferenci Zdraví a bezpečí dětí v kontextu dnešní doby (Praha, únor 2017).

Výzkum radnic – výběr služeb pro odborné kontroly bezpečného provozu

Konsorcium vlastníka Značky kvality v loňském roce s podporou Rady kvality ČR zajistilo prostřednictvím agentury SC & C nezávislý výzkum - „Jak radnice zajišťují revize dětských hřišť a sportovišť“. Jeho realizace je logickým naplňováním priority členů konsorcia působit preventivně k bezpečnosti dětí obecně a zvláště k bezpečnosti dětí na hřištích a sportovištích.

Výzkum např. ukazuje, že jen 1 z 10 obcí neprovádí nebo nepožaduje revizi již při převzetí zařízení. Ročním kontrolám se pak věnují v nějaké formě prakticky všechny provozující subjekty. Negativní je, že v cca 60% větších obcí nejsou vstupní kontroly při převzetí zařízení a hlavní roční kontroly nezávislé. Znamená to, že kontrolu provádí dodavatel či výrobce zařízení, anebo osoba provozovatele. Pouze každá třetí obec má pověřenou osobu, která je za revize a za bezpečný provoz veřejného zařízení přímo – osobně zodpovědná. V problematice bezpečného provozu tápou spíše menší obce než větší. Zároveň se však starají o výrazně menší počty zařízení. Radnice sice zdůrazňují, že chtějí především bezpečnost zařízení, přitom ale upřednostňují „bezproblémový průběh revize“.

Je sice pozitivní, že u kontrolora kladou důraz na jeho odbornost a současně i její doložitelnost, ale velmi podceňují jeho nestrannost. To přímo souvisí s předchozím závěrem, totiž že pro mnohé obce důležitý je prioritně „bezproblémový“ průběh revize.

Podrobnosti k výzkumu najdete [zde](#).

Zprávy z médií

Neustále je situace ohledně dětských hřišť alarmující a ne každý provozovatel se chová zodpovědně. Jsme rádi, že k nim nepatříte. Jako vlastník a správce Značky kvality často komunikujeme s médií, formou tiskových

Správce značky:

Kabinet pro standardizaci

www.top-normy.cz

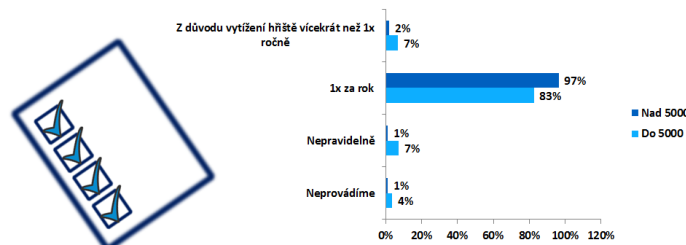
Pod Altánem 99/103, 100 00, Praha 10

DIČ: CZ28984072, IČ: 28984072

Tel.: +420 261 263 574, E-mail: normy@regio.cz

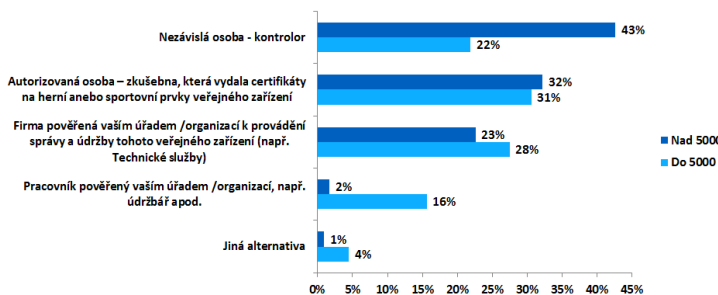
Bankovní spojení: Česká spořitelna, a. s., č. ú. 2091893359/0800

Hlavní roční kontrola

Prakticky všechny obce ji provádějí (platí zejména pro ty s více než 5 000 obyvateli, kde míra realizace dosahuje 99 %). Pokud přece jen obec hlavní kontrolu neprovádí, nebo ji provádí nepravdělně, jde takřka výhradně o obec s méně než 5 000 obyvateli.

Hlavní roční kontrola

Na autorizované třetí osoby se s požadavkem hlavní roční revize obrací téměř ¾ obcí s více než 5 000 obyvateli. Naproti tomu u menších obcí je to jen lehce přes polovinu. Zde jsou tímto úkolem daleko častěji pověřovány osoby nebo organizace s radnicí nějak spojené (např. technické služby).

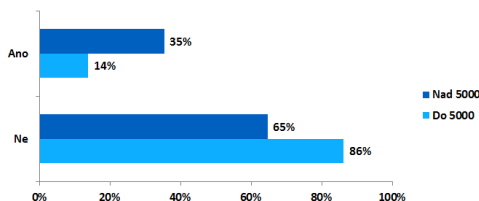
Konsorcium pro vlastnictví a správu značky „Hřiště-sportoviště-tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“

zpráv, či vystoupeními v rozhlasu, televizi apod. Nabízíme odkazy na následující příklady [zde](#)² či [zde](#)³.

S mediálním působením členů konsorcia souvisí i znalost veřejnosti Značky kvality pro bezpečný provoz hřišť a sportovišť.

Výše citovaný nezávislý průzkum ukázal, že více než třetina provozovatelů větších obcí zná Značku kvality, jejíž prostřednictvím deklarujeme bezpečná hřiště. Považujeme to za velký úspěch, ale i za výzvu povědomí o značce dále zvyšovat.

Ověřený provoz - znalost

Značku **OVĚŘENÝ PROVOZ** zná necelá ¼ obcí. Výrazně lepší je povědomí o značce v obcích a městech s více než 5 000 obyvatel. Naopak v menších obcích zná tuto značku jen cca 15 % respondentů.

Naše zkušenosti z praxe

- Dětské hřiště v areálu školy v Praze
 - Škola v záruce reklamuje dopadové plochy na hřišti, dodavatel reklamaci odmítá, škola se obrací o pomoc na Sdružení českých spotřebitelů, člena konsorcia pro vlastnictví Značky kvality. Zjistíme:
 - Vstupní nezávislá kontrola nebyla provedena;
 - Roční kontroly závady bohužel nezjistily: prováděl je necertifikovaný technik, který své posudky vybavoval nezákonně tzv. „kulatým“ razítkem, naše sdružení podalo stížnost na neoprávněné používání razítka;
 - „Naše“ kontrola hřiště potvrdila nekvalitní dopadové plochy, ale i řadu dalších porušení norem, a to nejen na hřišti, ale i na sportovištích a v tělocvičně školy.

Závěr: Pokud si provozovatel nezajistí nezávislou nestrannou přejímací kontrolu u nově vybudovaného či rekonstruovaného zařízení, riskuje značné problémy. Podobně, pokud neprovádí hlavní roční kontroly nezávislou a kvalifikovanou kontrolní osobou.

- Úraz tří letého děvčete v srpnu 2016 v zábavním parku
 - K zranění hlavy došlo na prvku zvaném „zvonkohra“; rozbitá hlava, naštěstí se zranění ukázalo „jen“ povrchové (tržná rána).
 - Provozovatel s matkou nekomunikuje. Sdělil, že zařízení je certifikované, žádné podklady k věci ale nedodal.

² http://www.konzument.cz/novinky/novinka/2/592/zpravodajstvi-ceskeho-rozhlasu-k-bezpecnosti-detskyh-hrist.php?action=show_archiv#detail

³ <http://www.ceskatelevize.cz/porady/1096902795-studio-6/216411010101018/video/499048>

Konsorcium pro vlastnictví a správu značky „Hřiště-sportoviště-tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“

- Herní prvek se na hřišti vyskytuje i nadále bez jakéhokoliv zajištění či úpravy. Věc jsme předali jako podnět České obchodní inspekci s podezřením, že na trh je dodáván a v provozu používán nebezpečný výrobek.

S dalšími případy vás seznámíme příště.

V případě, že máte jakékoli další dotazy, neváhejte nás kontaktovat. Veškeré aktuální informace k bezpečným hřištím najdete na stránkách www.overenehriste.cz.

- Nešvary a nedostatky provozovatelů
 - Nedodržování zásad správné praxe
Není zajišťována 3-stupňová kontrola
Nejsou odstraňovány zjištěné závady
„Opomenutí“ provedení kontroly po instalaci
 - Zajišťování provozu v „dobré víře“ dle zásad správné praxe, ale:
Neodborné nebo „ve střetů zájmů“ provedené roční kontroly
Vstupní kontrolu provádí výrobce, či dodavatel
Opomenutí certifikace prvků po zásadnější opravě či rekonstrukci a následné nezávislé kontroly

Dozor nad trhem: Ze světa

Přinášíme zajímavý průzkum ze Švédska. Švédská agentura pro spotřebitele a organizace Boverket provedla v roce 2015 ve spolupráci se Švédskou asociací místních samospráv a regionů kontrolu vybavení dětských hřišť. Navázala tím na aktivitu z roku 2008, kdy se na švédských hřištích vyskytlo mnoho vážných nešvarů. Certifikovaní inspektoři provedli inspekci 26 dětských hřišť v 5 obcích různých velikostí.

Pozornost byla také věnována přístupnosti hřišť pro osoby se znevýhodněním.

Bylo prokázáno, že stále ještě existují závažné nedostatky na hřištích a to jak z hlediska dostupnosti, tak bezpečnosti. Při kontrolách bylo zjištěno více než 500 nedostatků, ty závažné byly řešeny okamžitě s odpovědnými majiteli a provozovateli. Některé méně závažné nedostatky zůstaly ponechány k následnému odstranění. Více než polovina nedostatků byla zapříčiněna nedostatkem údržby zařízení hřišť. Největším problémem na hřištích je tedy stále zanedbávaná údržba.

Nedostatky byly shledány ve starších i novějších zařízeních. V mnoha případech byla selhání nevhodně vysvětlena skutečností, že hřiště mají dlouhou životnost, musí tedy splňovat současné bezpečnostní požadavky, bez ohledu na to, kdy byla vyrobena. V některých případech byly zjištěny závažné bezpečnostní nedostatky na nových dětských hřištích, které majitelé vystavěli na vysoké náklady, aniž by splňovaly od začátku bezpečnostní požadavky.

Konsorcium pro vlastnictví a správu značky „Hřiště-sportoviště-tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“

Kontrola také ukázala značné rozdíly v úrovni bezpečnosti mezi různými hřišti. Existují však pochopitelně také dobré příklady nově postavených hřišť bez jakýchkoliv vážných bezpečnostních rizik. Přístupnost pro osoby se zdravotním znevýhodněním je stále všeobecně nízká.

Kromě inspekci na hřištích byla provedena dokumentární kontrola bezpečnosti vybraných produktů od 18 prodejců a výrobců vybavení dětských hřišť. Většina výrobců a prodejců měla k dispozici dostatek technické dokumentace pro prokázání bezpečnosti vybraných výrobků, ale někteří výrobci budou potřebovat změny v konstrukci budoucí produkce.

Dozor nad trhem: Doma

U nás – je problémem. Konsorcium pro vlastnictví Značky kvality disponuje hlubokými zkušenostmi o tom, že situace v ČR ohledně bezpečnosti hřišť je vážná. Kompetence ČOI (na základě sdělení ČOI): „V souvislosti s provozem dětských hřišť nemáme žádné kompetence k doзору, pokud si je však uměle nevytvoříme na základě zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. ČOI dozoruje uvedení výrobku na trh, nemá oprávnění k řešení sporů mezi výrobcem a odběratelem. Jen soud.“

K neutěšenému fungování státních orgánů ve vztahu k bezpečnosti hřišť se budeme vracet v příštím vydání e-žurnálu, podobně jako ke správné funkci ročních kontrol, jejich nezávislosti (nestrannosti) a mnohé další.

Závěrem dnešního vydání: Rádi bychom vás informovali o dotovaném programu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy - PODPORA MATERIÁLNĚ TECHNICKÉ ZÁKLADNY SPORTOVNÍCH ORGANIZACÍ

Program umožňuje přijímat dotace za určitých podmínek do výše maximálně 20 000 000 Kč na jednu žádost. Podmínky naleznete na webu MŠMT - [Zde](#). Hlavním cílem je vytvářet a zlepšovat technické podmínky k zabezpečení nekomerčních oblastí sportu pro všechny a pro přípravu státní sportovní reprezentace. Současně zajištění přístupnosti sportovišť co největšímu počtu sportovců včetně zdravotně znevýhodněných občanů. Specifikované věcné cíle programu jsou mimo jiné i technické zhodnocení sportovních zařízení, které povede ke zlepšení jejich hygienické úrovně v souladu se zájmy ochrany přírody. Žádosti se podávají na stavby: rekonstrukce, modernizace a nové stavby a stroje a strojní zařízení nezahrnuté do rozpočtu.

Účelem dotace je tedy podpora materiálně technické základny sportovních organizací. Výzva byla vyhlášena v říjnu 2016, podklady přijímány do 30. 11. 2016. Předpokládáme, že již žadatelé byli v termínu do 28. 2. 2017 informováni i o výsledku vyhodnocení žádostí.

V případě jakýchkoliv dotazů, potřeby poradenství apod. ve vztahu k bezpečnosti budovaných kapacit veřejných zařízení můžete kontaktovat Sdružení českých spotřebitelů.

Profesní komora "SOTKVO" je dobrovolnou, nezávislou, nepolitickou organizací sdružující fyzické i právnické osoby, které se profesně angažují v kontrolní činnosti, výrobě, montážích, nebo opravách zařízení tělocvičen, hřišť a dětských hřišť. Keteňská 18, 193 00 Praha 9, 603 520 407, sotkvo@volny.cz, www.sotkvo.cz

Sdružení českých spotřebitelů, z.ú. (SČS) si klade za cíl hájit oprávněné zájmy a práva spotřebitelů na vnitřním trhu EU a ČR, přičemž zdůrazňuje preventivní stránku ochrany zájmů spotřebitelů: „Jen poučený spotřebitel se dokáže účinně hájit“. SČS působí v řadě oblastí - pokrývají odbornosti ve vztahu ke kvalitě a bezpečnosti výrobků včetně potravin, technické normalizaci a standardizaci, kvalitě a bezpečnosti služeb včetně služeb finančního trhu aj. Pod Altánem 99/103; 100 00 Praha 10 – Strašnice; +420 261263574, spotrebite@regio.cz; www.konzument.cz

Kabinet pro standardizaci, o.p.s. (KaStan) je obecně prospěšnou společností založenou Sdružením českých spotřebitelů. Cílem je zvyšování bezpečnosti a kvality výrobků a služeb vytvářením a podporou funkce nástrojů zajišťujících účinné zapojení spotřebitelů do standardizačních procesů (technická normalizace, certifikace a posuzování shody, akreditace, dozor nad trhem), včetně uplatňování technických předpisů a norem. Pod Altánem 99/103; 100 00 Praha 10 – Strašnice; +420 261263574, normy@regio.cz; www.top-normy.cz